

BIULETYN KOWIEŃSKI**WILBI**

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) WIELKA-POHULANKA 19—7.

Nr. Wilno, dnia 7 sierpnia 1933 r. 903.

Treść numeru:**I. ZAGADNIENIE POLITYKI ZEGRANICZNEJ.****K r o n i k a.**

	Dział.	Str.
1. Łotewski min.Spr.Wewn.Milberg o unji bałtyckiej.-	I.	1.
2. Dokoła niemiecko-litewskich rokowań handlowych.-	"	"
3. Przedstawiciel Ligi Narodów w Kownie.-	"	"
4. Dokoła wymiany więźniów politycznych pomiędzy Polską a Litwą.-	"	"
5. Dokoła konferencji ekonomicznej państw bałtyckich.-	"	"
6. Dokoła litewsko-łotewskich rokowań handlowych.-	"	"

**III. ZAGADNIENIE POLITYKI WEWNĘTRZNEJ
I ŻYCIE SPOŁECZNE.****K r o n i k a.**

7. Zwiększenie się radjoabonentów w Litwie.-	III.	2.
8. Doroczny zjazd Związku Wyzw.Wilna.-	"	"
9. "Dzień Wilna" w Kłajpedzie.-	"	"
10. Konfiskata "Darbo Balsas".-	"	"
11. Zlikwidowanie referatu prasowego w M-stwie Spr.Wewn.-	"	"
12. Znaczki pocztowe z podobizną Dariusa i Girensa.-	"	"

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.**K r o n i k a.**

13. Komunikat komendantury Kraju Kłajpedzkiego w sprawie zająć w Gudach i Montwikajciach.-	VII.	"
14. Odbudowa pomników cesarskich w Kłajpedzie.-	"	"
15. Wprowadzenie licencyj na pracę przez Dyrektorjat kłajpedzki.-	"	"

-----0000000-----

I. ZAGADNIENIE POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a.

Łotewski min. Spr. Wewn. Milberg o unji bałtyckiej. "Lietuvos Aidas" Nr.173 /z dn.3.VIII.1933 r./:

Bawiący w Litwie Łotewski min.Spr.Wewn. w czasie wywiadu prasowego oświadczył, że głównym celem jego podróży jest nawiązanie ściślejszego kontaktu między Litwą a Łotwą w dziedzinie ruchu granicznego. Min.Milberg jest przekonany, iż wszystkie nieporozumienia, zachodzące pomiędzy obu krajami, mogą być usunięte. "Życzeniem mojem jest - oświadczył min.Milberg - spotęgować ruch turystyczny między obu krajami. Trzeba też dążyć do usunięcia stawianych dotąd trudności w tej dziedzinie." Min.Milberg jest czynnym członkiem T-stwa Zbliżenia Łotewsko-Litewskiego i wiele pracował nad zbliżeniem obu sąsiednich narodów. Wizyta min.Milberga m.in. ma również na celu uregulowanie kwestji zwalczanie wszelkich przestępstw w strefie granicznej między Łotwą a Litwą.

Zagadnięty w sprawie kwestji unji bałtyckiej min.Milberg oświadczył, iż Łotwa wypowiada się za ścisłym związkiem państw bałtyckich. Narazie związek ten może być zawarty między trzema krajami: Litwą, Łotwą i Estonją, później może on być rozszerzony. Związek państw bałtyckich winien być pozbawiony aktywizmu politycznego względem któregoś z państw. Podstawą związku powinno być jedynie ściślejsza wymiana towarów i bliższe stosunki kulturalne, pozbawione wszelkich tendencji politycznych.

"Rytas" Nr.175 z dn.4.VIII. donosi, iż min.Milberg zwiedził Suwalszczyznę i w dniu 4-tym b.m. opuścił Litwę.

Dokołaniemiecko-litewskich rokowań handlowych. "Lietuvos Žinios" Nr.175 /z dn.4.VIII.1933 r./:

Jak wiadomo, pierwsze próby niemiecko-litewskich rokowań w Kownie nie dały pozytywnych wyników. Ostatnio jednak Niemcy zdradzają większe zainteresowanie rynkiem litewskich. Z Niemiec donoszą, iż w sierpniu do Kowna przybędzie nowa delegacja niemiecka i rokowania zostaną podjęte na nowo. W związku z tem w tych dniach udaje się do Berlina poseł niemiecki w Litwie dr.Zechlin.

Przedstawiciel Ligi Narodów w Kownie. "Lietuvos Žinios" z dnia 3 r.b., iż w dniu 2 b.m. do Kowna przybyli przedstawiciel Ligi Narodów w zarządzie portu kłajpedzkiego p.Witing i prezes zarządu portu inż.Wysocki. Wizyta ma na celu wyjaśnienie aktualnych spraw portowych.

Dokoławymiany więźniów politycznych pomiędzy Polską a Litwą. "Lietuvos Aidas" Nr.173 z dnia 3 b.m. zamieszcza następujący komunikat Elty: W związku z rozpowszechnianiami w prasie polskiej wiadomościami, jakoby Litwa świadomie odwleka kwestję wymiany więźniów politycznych, Elta została upoważniona do zakomunikowania, iż zarząd Litewskiego Czerwonego Krzyża już oddawna zabiega o uwolnienie Litwinów osadzonych w więzieniach polskich. W dniu 28 kwietnia r.b. Lińewski Czerwony Krzyż wystosował do Międzynarodowego Czerwonego Krzyża w Genewie pismo, w którym wyraził życzenie, wyswobodzenia szeregu więźniów-Litwinów i prosił doręczyć ten spis Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi. Według informacji otrzymanych w tych dniach od Międzynarodowego Czerwonego Krzyża Polski Czerwony Krzyż nie udzielił na tę propozycję żadnej odpowiedzi.

Dokołakonferencji ekonomicznej państw bałtyckich. "Rytas" Nr.174 / z dn.4.VIII.1933 r./ zamieszcza wzmiankę, w której stwierdza, iż konferencja ekonomiczna państw bałtyckich ma na celu nawiązanie ścisłej współpracy ekonomicznej pomiędzy państwami bałtyckimi. Tematem obrad konferencji będą: unja celna, klauzula bałtycka, polityka finansowa i kredytowa państw oraz kwestja ograniczeń walutowych

Dokoła litewsko-łotewskich rokowań handlowych. "Lietuvos Aidas" Nr.173 / z dn.3.VIII.1933 r./ zamieszcza komunikat Elty, który podaje, iż według oficjalnego komunikatu "Lety" rokowania w sprawie litewsko-łotewskiego traktatu handlowego rozpoczną się nie w sierpniu, jak to było przewidziane, lecz w połowie września r.b.

III. ZAGADNIENIE POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a.

Zwiększenie się radjoabonentów w Litwie. "Radjo Bangos" Nr.23 / z dn.12.VIII.1933 r./ donoszą, iż według informacji zarządu poczty, ilość radjoabonentów w Litwie w dniu 1 lipca r.b. przedstawiała się następująco: Ilość zarejestrowanych odbiorników dydektorowych - 6.971, odbiorników lampowych - 8.667, razem 15.638. Pozaatem należy brać pod uwagę 61 odbiorników zainstalowanych w magazynach dla demonstracji.

W lipcu r.ub. ilość odbiorników dydektorowych, wynosiła 6.497, lampowych - 6.649, razem - 13.128.

W pierwszych dniach r.1933 ilość odbiorników dydektorowych wynosiła - 6.229, lampowych - 7.248, razem - 13.477.

Porywnyując powyższe dane wypada stwierdzić, że zmniejszenie się ilości odbiorników dydektorowych i zwiększanie się ilości odbiorników lampowych. Ogólna liczba radjoabonentów w ciągu pierwszego półrocza wzrosła o 2.161.

Doroczny zjazd Związku Wyzw. Wilna. Prasa kowieńska z dnia 3.VIII.1933 r. donosi, iż dnia 15,16 i 17 b.m. odbędzie się w Kownie walny doroczny zjazd Związku Wyzw. Wilna. W czasie zjazdu poruszone zostaną kwestje, związane ze sprawą wileńską.

"Dzień Wilna" w Kłajpedzie. "Rytas" Nr.174 / z dn. 3.1933 r./ donosi, iż w dniu 5-tym b.m. w Kłajpedzie zorganizowany zostanie "Dzień Wilna".

Konfiskata "Darbo Balsas". "Dzień Kowieński" Nr.172 / z dn.4 sierpnia 1933 r./ donosi, iż dnia 2 sierpnia r.b. na mocy rozporządzenia wojennego komendanta m.Kowna skonfiskowany został ostatni numer nowego organu partji socjal.-demokratycznej "Darbo Balsas".

Zlikwidowanie referatu prasowego w M-stwie Spraw Wewn. "Lietuvos Žinios" Nr.175 z dn. 4.VIII.1933 r. dowiadują się, iż w tych dniach zlikwidowany został referat prasowy przy M-stwie Spraw Wewn. Powodem likwidacji jest okoliczność, iż oddawna już sprawy prasowe załatwia nie Departament Samorządowy, lecz inne instytucje.

Znaczki pocztowe z podobizną Dariusa i Girensa. "Rytas" Nr.174 z dn. 3.VIII. r.b., donosi, iż zarząd litewskiego urzędu pocztowego postanowił wydać znaczki pocztowe z podobizną lotników litewskich Dariusa i Girensa.

VII. SPRAWY KLĄJPEDZKIE.

K r o n i k a.

Komunikat komendantury Kraju Kłajpedzkiego w sprawie zająć w Gudach i Montwiłajciach. "Elta" z dnia 4 sierpnia r.b. donosi z Kłajpedy, iż komendantura Kraju Kłajpedzkiego ogłosiła w sprawie zająć w Gudach i Montwiłajciach następujący komunikat:

"Gruntownie przeprowadzone śledztwo, zeznania świadków, oraz przyznanie się do winy oskarżonych wyjaśniły, że zajścia w Gudach i Montwiłajciach miały przebieg następujący:

We wsi Gudy zgromadziło się około 18 członków organizacji "Wandervogel" zaproszonych pisemnie przez pracownika rady powiatowej Artura Hoyer'a. Około godz.8-ej wieczorem tegoż dnia Hoyer wyprowadził zebranych na szosę. Na czele oddziału kroczyły 4 osoby z przepaskami przez ramię, w tej liczbie obywatel niemiecki Gertsch z Tylży. Policja graniczna zdjęła przewodcom przepaski i kilka osób aresztowała. Reszta demonstrantów usiłowała odbić aresztowanych i uwolniła jednego z aresztowanych. Aresztowanych odprowadzono do Mintwilajć, gdzie powtórzyły się ekscesy a zebrany tłum żądał natychmiastowego uwolnienia aresztowanych i obrzucał policję wyzwiskami. Komendant Kraju Kłajpedzkiego uprzedził, iż osoby szerzące w tej sprawie fałszywe pogłoski zostaną pociągnięte do odpowiedzialności.

Odbudowa pomników cesarskich w Kłajpedzie. "Elta" z dnia 4 sierpnia r.b. donosi, iż w dniu 3 b.m. odbyło się posiedzenie kłajpedzkiego samorządu miejskiego, w czasie którego rozpatrzone między in.sprawę odbudowy zburzonych w czasie powstania 1923 r. pomników cesarskich. Przeciwno odbudowie opowiedziała się frakcja litewska, socjaliści i komuniści. Za budowę głosowali stronnicy Sassa, Neumanna i członkowie "Volgspartejn". Sprawa dotyczy pomników Wilhelma Wielkiego, który stał przy ul.Lipowej oraz pomnika, wyobrażającego symbol ducha Niemiec, który wznosił się na wybrzeżu kamiennem przy magistracie. W czasie dyskusji przedstawiciel robotników Pipiras oświadczył, iż odbudowa pomników żadnych korzyści nie przyniesie i radził, by ich szczątki sprzedać którejsz fabryk na szmelc, a uzyskane pieniądze oddać bezrobotnym. Pomimo ostrego sprzeciwu magistrat kłajpedzki uchwalił odbudowę wspomnianych pomników.

Wprowadzenie licencji na pracę przez Dyrektorjat Kłajpedzki. "Elta" z dn.4 sierpnia r.b. donosi z Kłajpedy, iż Dyrektorjat Kr.Kłajpedzkiego opublikował w ostatnim numerze "Kłajpedzkich Wiadomości Urzędowych" przepisy według, których pracę na przyszłość otrzymają robotnicy zaopatrzeni w specjalne zezwolenia na uzyskanie pracy. Zezwolenia będą wydawane przez giełdy pracy przy miejscowych gminach. Przepisy te nie dotyczą urzędników. Ubiegłej jesieni Sejmik kłajpedzki przyjął projekt ustawy w tej sprawie, opracowanej przez Dyrektorja, jednakże gubernator założył swe veto.

X

X

X

